Rozhovor s osobnosťou mesiaca MUDr. Jolanou Drotárovou

MUDr. Jolana Drotárová sa narodila v Lučenci. Študovala na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Odborné pracoviská: Interné oddelenie OÚNZ Dunajská Streda, interné a diabetologické ambulancie Dunajská Streda, Šamorín a Veľký Meder. Súkromná prax: Diabetologická a interná ambulancia Dunajská streda neskôr rozšírená o Centrum pre ambulantné nastavovanie na inzulínové pumpy.

Čo vás priviedlo k medicíne a špeciálne k diabetológii?

Bola to náhoda, pretože som vždy chcela byť učiteľkou. Moja teta bola lekárka, obdivovala som jej múdrosť a obetavosť. Možno kvôli nej som išla na prijímacie pohovory na LF UK v Bratislave a prijali ma. Po promócii som nastúpila na interné oddelenie v OÚNZ Dunajská Streda. Roky som pracovala v internej ambulancii, plánovala som pracovať ako kardiológ, ale keďže mi to nebolo umožnené, chcela som prejsť na obvod. Vtedy mi ponúkli diabetológiu. Po atestácii som pracovala v Dunajskej Strede a Veľkom Mederi. Medzitým som 10 rokov učila Patológiu na Strednej zdravotnej škole. V roku 2003 som si otvorila súkromnú prax – neštátnu Diabetologickú a internú ambulanciu v Dunajskej Strede, kde pracujem doteraz.

Čo je podľa vás najdôležitejšie v prístupe k pacientovi, ktorému bol práve diagnostikovaný diabetes, aby ste si získali jeho dôveru a motivovali ho k spolupráci?

Dôvera medzi pacientom a lekárom je najdôležitejšia. Pacienta v prvom rade počúvam. Pri jeho edukácii je potrebné, aby pochopil podstatu svojho ochorenia, prijal chorobu a naučil sa s ňou žiť. Budúcim sestrám som sa naučila vysvetľovať patofyziológiu chorôb veľmi jednoducho a zrozumiteľne a podobný spôsob používam aj u pacientov. Pacientov edukujem vždy osobne a v komplexnej miere, preto viem, čo som pacientovi povedala. Ak kompenzácia nedosahuje požadovanú úroveň, opakujem edukáciu opäť, až kým si nie som istá, že pacient všetkému rozumie. Pacientovi poskytujem všetky dostupné informácie a možnosti, aby si mohol naštudovať informácie o ochorení, o diéte, aby zmenil svoj životný štýl a mohol sa monitorovať. Potrebovala by som však viac času pre pacientov, potom by bola ich motivácia k spolupráci ešte lepšia.

Diabetológia zaznamenala za posledných desať rokov obrovský rozvoj. Ako by ste charakterizovali svoje možnosti dnes v porovnaní so situáciou pred desiatimi rokmi? Ako vidíte budúcnosť diabetológie? Prídu na trh lieky alebo technológie, ktoré „vyliečia diabetes?“

V diabetológii pracujem vyše 30 rokov. Za toto obdobie sme v rôznych etapách zažili väčšie alebo menšie zmeny a inovácie, či už prechod zo 40-jednotkového na 100-jednotkový inzulín, prechody MC zvieracích inzulínov na humánne inzulíny a analógy. V posledných desiatich rokoch sa postupne objavili nové lieky na cukrovku, ktoré majú okrem cukrovky obrovský potenciál v ochrane KV systému. Tieto nové lieky sa dostávajú na najvyšší stupeň v odporúčaniach liečby diabetu.

Myslím si, že budúcnosť prinesie ešte mnohé novinky v liečbe. Či sa cukrovka bude dať vyliečiť, to je otázka pre genetikov a molekulárnu medicínu. Ja si však myslím, že veľmi dôležitá je prevencia. Ľudia sa musia naučiť starať
a zaujímať sa o svoje zdravie. Zároveň sa snažiť odstrániť všetky rizikové faktory, ktoré by zabránili manifestácii ich genotypu. A keď už predsa len tá cukrovka príde, nespoliehať sa len na lekára a lieky.

Aj napriek môjmu veku ma stále fascinujú nové technológie, ktoré máme k dispozícii. Vyše šestnásť rokov pracujem
s pacientmi na inzulínových pumpách, vďaka pomoci kolegov z centier nastavovania inzulínových púmp viac-menej úspešne. S istotou sa dá povedať, že za posledné dva roky sa aj táto oblasť u dospelých diabetikov 1. typu veľmi posunula vpred.

Rada by som ešte doplnila, že COVID-19 nás naučil komunikovať s pacientmi cez elektronické médiá a dostupnosť CGM aj u dospelých veľmi zlepšila kompenzáciu pumpových aj nepumpových pacientov. Je to pekne vidieť už za pár mesiacov, ako používame senzory.

Diabetes mellitus je chronické celoživotné ochorenie. S vašimi pacientmi sa stretávate dlhé roky, ste svedkami ich životných príbehov. Ktorý pacient bol pre vás najväčšou výzvou?

Po atestácii z diabetológie som pracovala súčasne v ambulancii aj na internom oddelení. V tom čase k nám preložili z detského diacentra osemnásťročného dekompenzovaného diabetika 1. typu s proteinúriou a retinopatiou. Prišiel na 1x podávanom Ultralente inzulíne. V prepúšťacej správe bolo napísané, že pacient je nespolupracujúci, rodičia sa o dieťa nezaujímajú, a preto posielajú pacienta do rajónu. Vtedy mal desať rokov diabetes. Jeho stará mama bola moja pacientka, a tá ma poprosila, aby som si ho prevzala do starostlivosti. Ihneď som ho nahovorila na IIR, pacient bez problémov súhlasil. Tento mladý a vtedy zanedbaný chlapec je dnes, po 31 rokoch už 16 rokov na inzulínovej pumpe, má aplikované senzory a TIR 75%. Má rodinu – 2 dospelé dcéry a manželku, ktoré sa o neho starajú. Pracuje, športuje, vedie detský lukostrelecký klub a chodí s nimi na súťaže. Má síce diabetickú nefropatiu a tento rok sa už musel napojiť na peritoneálnu dialýzu, ale určite nie je neperspektívny ani dnes. Som naňho veľmi hrdá.

Prezraďte nám na záver niečo zo svojej životnej filozofie. Čo vás napĺňa šťastím, ako relaxujete a kde dobíjate baterky?

Moje životné krédo je, že v živote sa dá dosiahnuť takmer všetko rozumné, len treba chcieť a ak sa to nepodarí, tak aj to, čo život prinesie, sa musí robiť na sto percent. Som rodený optimista, a to mi veľmi pomáha. Milujem svoje vnúčatá, ktoré mi dodávajú množstvo energie. Milujem knihy, ale tie klasické, papierové, nie e-knihy. Zároveň preferujem v čítaní hlavne historické romány a faktografiu.

Milujem kvety v mojej záhradke, ktoré od skorej jari postupne rozkvitajú. Mám rada zvieratá a teším sa, až si na dôchodok zaobstarám opäť psíka z útulku.